

BRANDKÅRSTIDSKRIFT

Nr 5
Juni

Organ för Svenska Brandkårernas Riksförbund.
Redaktion: Styrmansg. 1, Stockholm. Tel. 606308. Postg. 4870.
Redaktör och utgivare: Kapten Erik Gillner.

1936
18 årgången

Några synpunkter på det förebyggande brandskyddet i mindre samhällen.

BRANDSYN.

Brandchefen, vilken, såsom i en tidigare artikel visats, gjorts till värdare av det förebyggande brandskyddsarbetet i sitt samhälle, har genom de årliga brandsynerna att tillse en hel del förhållanden.

I brandstadgan §§ 10 och 31 äro närmare föreskrifter angående brandsyn angivna. Härav framgår, att brandsyn i samhällen av den storlek, som här avses, skall förrättas av en nämnd, vars sammansättning kan vara något olika om stadgans avd. I (städer - municipalsamhällen) eller avd. II (landskommuner) gäller. I förra fallet är brandchefen alltid ordförande i nämnden med skorstensfejaren och en byggnadsakkunnig som ledamöter. I senare fallet behöver brandchefen ej nödvändigtvis ingå i nämnden, men jag utgår ifrån, att han som

regel utses till ledamot i densamma.

Oavsett om brandstadgans § 10 eller 31 skall tillämpas äro bestämmelserna för, vad som vid brandsyn skall iakttagas lika och har givits följande formulering:

Vid brandsyn skall undersökas:

1. Huruvida de föreskrifter, som meddelats till förebyggande av elds uppkomst och spridning, till räddning vid eldsvåda av människoliv och egendom samt till underlättande av brands dämpande, blivit iakttagna.
2. Huruvida å eldstad, mur, rör, tak, skorsten eller annorstädes finnes brist, som kan medföra eldfara, eller huruvida efter föregående brandsyn eldstad eller rökgång eller dit ledande ventilationsrör anordnats, borttagits eller ändrats.

3. Huruvida i övrigt anordning eller förhållande förefinnes av beskaffenhet att kunna medföra fara för elds uppkomst och spridning eller svårighet vid räddning av människoliv från eldskada.

I det följande skall nu undersökas, vad de olika mom. avse, samt förfarandet vid olika fall.

M o m. 1.

De föreskrifter, som åberopas under detta mom., torde avse sådana som tillkommit genom laga beslut och som sålunda återfinnas i byggnadsordning, byggnadsplanebestämmelser, ordningsstadga, hamnordning m. fl. kommunala förordningar samt vidare i de för hela riket gällande lagarna inom brandskyddsområdet såsom förordningen ang. eldfarliga oljor, hotellstadgan, biografförordningen m. fl.

För att brandchefen i första hand men i andra hand även brandsynenämndens ledamöter verkligen skall kunna följa denna bestämmelse erfordras, att dessa förordningar studeras. Denna tidskriftsartikel är emellertid ej avsedd att vara en orientering i detta komplex av lagar och förordningar, varför man måste överlåta åt vederbörande själva att förskaffa sig nödiga kunskaper i desamma. De böra alltid finnas på varje brandchefsexpedition. Någon ledning vid studiet av desamma kan måhända brandchefen erhålla i en artikel i Brandkärstidskrift n:r 5 1934.

Mellan de för hela riket gällande lagarna och de kommunala förordningarna finnes en bestämd skillnad, som måste påpekas.

I lagarna har åt viss statlig myndighet — i regel länsstyrelsen — uppdragits vissa uppgifter, framför allt då det gäller i n r ä t a n d e av t. ex. ett hotell, ett

upplag av eldfarlig olja m. m. I hotellstadgan har därjämte skapats ett särskilt övervakande organ — polismyndigheten i orten — som med årliga besiktningar verkställer kontroll å föreskrivna anordningar. Dyl. regelbunden kontroll är i övriga förordningar som regel ej ålagd polismyndigheten, som dock måste anses ha viss skyldighet att ändock övervaka efterlevnaden. Oavsett om regelbunden kontroll på så sätt åligger polisen eller ej, bör brandchefen och brandsynenämnden vid övervakandet av dessa förordningar söka ett samarbete med polismyndigheten, och dit anmäla brister eller försummelse.

I de kommunala förordningarna förhåller det sig något annorlunda. Även om byggnadsnämnden i ett litet samhälle måste anses ha både skyldighet och rättighet att tillse efterlevnaden av byggnadsbestämmelserna, så saknar den oftast något organ för detta. När ett byggnadslov har givits och byggnaden slutbesiktigats torde det höra till undantagen att byggnadsnämnden verkställer någon kontroll, att vad som föreskrivits efter någon tid verkligen efterlevs. Litet var ha vi nog gjort den erfarenheten, att en fastighetsägare utan att begära tillstånd vidtager ganska betydelsefulla ändringar i sin byggnad. Härigenom kan t. ex. ur livräddningssynpunkt farliga vindrum tillkomma. I sådana fall är det brandsynenämndens oavvisliga plikt att ingripa, varvid förhållandet lämpligen meddelas byggnadsnämnden med anhållan om, att denna ville vidtaga nödiga åtgärder. Denna anhållan kan vid behov utfyllas med anvisning om, hur rättelse bör ske. En sådan anmälan finner jag vara synnerligen betydelsefull även ur den synpunkten, att det gäller att skapa respekt för byggnadsnämndens

utomordentligt viktiga samhällsvärdande verksamhet.

Gäller det en ren landskommun, så finnes som regel ej några dyl. kommunala förordningar. Det måste då anses vara brandsynerännemndens skyldighet att genom eget ingripande vinna rättelse i missförhållanden av den art, som nu avses. Det torde dock observeras, att ett direkt åläggande kan komma i motsatsförhållande till vad under mom. 3 här nedan nämnes.

Elektriciteten är ju en av de vanligare — ehuru betydligt överskattade — brandstiftarna. För el. installationer finnas av Svenska Elektricitetsverksföreningen utfärdade bestämmelser, vilka med eller utan avvikelser gjorts till villkor för anslutning till de lokala verkens distributionsnät. Genom dessas försorg underkastas el. anläggningar en viss inspektion, såväl vid nyanläggningar som beträffande underhåll. Om brandsynerännemnden påträffar fall, som kunna anses innebära påtaglig eldfara, är den oförhindrad att göra föreläggande därom. Sådana fall kunna vara: olämpligt placerade motorer i hantverk och industri, illa upphängda och skadade provisoriska ledningar, trasiga kopplingsdosor eller kontakter m. m. I regel torde brandsynerännemnden ej besitta el. sakkunskap, varför jag vill råda till, att i ovisst läge påkalla sakkunnig hjälp eller anmäla förhållandet till elektricitetsverket.

Under detta mom. faller som synes livräddningsmöjligheterna vid eldfara. I den föregående artikeln har lämnats en redogörelse för, vilka synpunkter, som böra läggas på denna fråga vid nybyggnad, och dessa gälla givetvis även för äldre byggnader.

Beträffande såväl statliga som kommunala förordningar gäller

till sist, att andra myndigheter ej skola besväräs i onödan eller med småsaker. Om vederbörande lovar att vidtaga omedelbar rättelse, gör brandsynerännemnden bäst om saken ordnas med ett direkt åläggande från nämnden.

M o m. 2.

I detta moment har fastslagits en årlig kontroll av eldstäders och rökgångars beskaffenhet m. m. Vid undersökning av dessa förhållanden är särskilt skorstensfejarens sakkunskap av omistligt värde.

Hur en eldstad skall vara uppförd, därom är stadgat i byggnadsordningen, som däremot ej innehåller någon bestämmelse om hur en eldstad skall underhållas. Detta mom. ålägger alltså brandsynerännemnden, att verkställa underhållsyn å alla eldstäder och rökgångar. Det är dock i detta sammanhang lämpligt att göra några påpekanden hur eldstäder och rökgångar skola uppföras, samt påvisa några av de vanligaste felen hos desamma.

1. Eldstad skall isoleras från underliggande träkonstruktioner. Eldstads botten må ej förläggas närmare trävirke än 25 cm. för kakelugn och 40 cm. för köks spis. Eldstadens tyngd skall upptagas av särskilda därför lämpade balkar eller skenor av järn.
2. Eldstad må endast uppföras mot brandsäker vägg (murad). Undantagsvis kan medgivs att mindre kamin må ställas invid ej brandsäker vägg, dock minst 50 cm. från densamma och med lämpliga skyddsanordningar.
3. Framför eldstaden skall finnas ett minst 60 cm. framspringande skyddsplan av sten el. plåt.

4. Murad skorsten skall ha minst $1/2$ stens väggar, då träbjälklag eller takstolar passeras får dessa ej föras närmare skorstensstocken än 25 cm. (1 sten). Mellanrummet fylles i regel medelst s. k. utkragning av skorstenen. Bjälkar få under inga förhållanden inmuras i skorsten, utan skola avväxlas.
5. För att ytterligare förbättra kamins värmeavgivning anordnas rökgången ofta inne i rummet med plåtrör, som dragas i en eller flera slingor innan det införes i den murade rökgången. Sådant och liknande anordning bör ägnas särskild uppmärksamhet. Röret, som skall ha kraftiga fästianordningar och vara väl utfört och underhållet, får ej komma närmare ej brandsäker vägg än omkr. 30 cm. Oskyddat trä inom 60 cm. avstånd från röret skall skyddas medelst åtminstone flamskyddande beklädnad (t. ex. 0,7 m/m plåt på underlag av asbestpapp el. asbestolitplattor). Vid dessa röranordningar är den största faran den, att om soteld uppstår, bli rören rödglödgade och kunna genom strålvärme antända brännbara föremål i närheten. Då sot hastigt samlas i dyl. rör är denna fara så mycket påtagligare, varför brandsynenämnden kan övertvåga, huruvida ej kortare sotningsterminer böra göras till villkor för anordningens bibehållande.
6. I verkstadsskjul, smedjor o. s. v. anordnas ofta rökgångar av plåt. Dylåka böra aldrig tillåtas i byggnader över en vånings höjd eller av större värde. Särskild uppmärksamhet ägnas åt rökgången, där den genomgår taket, varest betryggande isoleringsanordningar skola vidtagas. Sådana kunna vara dubbla rör med det yttre 30 cm. vidare och mellanrummet fyllt med sand eller annat isoleringsmedel, avlägsnande av trävirke m. m.
7. Pannrum skall omgivas av brandsäkra väggar och ha minst brandhärdigt (rörat och putsat) tak.
8. I snickareverkstäder och dyl. observeras förutom vad ovan sagts, att lämpliga anordningar (ex. plåtar med 50 cm. högt uppvikna kanter) skyddar så, att spån och annat lättantändligt ej kommer intill och under eldstaden.
9. Beträffande de vanligaste felen å eldstäder nämnes:
 Å k a k e l u g n a r: Söndereldad eldstadsöppning, sprickor å bakmuren, lossad från införingen i rökgången, söndereldad och sprucken.
 å k ö k s s p i s a r: trasig isolering i eldstaden, spruckna hålllar, askstaden sprucken, trasiga eldstadsluckor, trasig isoleringsmur mot golvet, olämpliga torkanordningar för ved.
 å k a m i n e r, trasig isolering i eldstaden och i askstadens botten, trasigt rostgaller i eldstaden, dåligt och ej tillräckligt skyddande underlag mot golvet, dåliga rökrör.
 vid c e n t r a l v ä r m e l e d n i n g a r: pannrummens anordningar, expansionskärlets placering (ofta å vinden omedelbart intill skorstensstocken).
 å r ö k g å n g a r: om dessa förete sprickor, bortfallen puts, varvid särskilt desamma observeras i vinden och mot garderob o. d., om skorstenen ovan tak är hel, att sotluckor äro av lämplig (dubbla luckor) konstruktion. Observera särskilt alla s. k. "dragna" rökgångar.
- Beträffande eldstäder och rökgångar må slutligen påpekas, att

brandsynenämnden äger förbjuda användningen av eller förordna om rivning av mycket bristfällig rökgång eller eldstad.

M o m. 3.

Härunder inbegripes i huvudsak synpunkter i stort på brandskyddet inom en byggnad, ett företag eller samhällsdel, t. ex. uppdelning medelst brandmur av en större byggnads vind, förbud mot en vindsvånings användning som arbetslokal, uppdelning av en fabrik i flera med brandmurar och branddörrar åtskilda risker, åläggande för ägare till större brandrisk att ordna med uppställningsplats för motorspruta, anläggande av dyrbarare eldsläckningsanläggningar m. m.

Ett föreläggande av dylika, ofta relativa dyrbara åtgärder kan för fastighetsägare komma att betyda stora kostnader och olägenheter. Dessutom kunna de komma i motsatsförhållande till av annan myndighet lämnade medgivanden. Brandstadgan föreskriver för den skull, att brandsynenämnden skall underställa dylika beslut länsstyrelsen för avgörande. Brandsyneprotokollet skall sålunda insändas till K. B. i länet med anhållan, att detsamma måtte fastställas.

Detta kan emellertid vara en ganska långvarig procedur, varför brandsynenämnden i första hand bör undersöka, huruvida ej vederbörande utan vidare vill följa, vad brandsynenämnden anser lämpligt. Oftast torde detta nog vara fallet, varför länsstyrelsen ej i onödan behöver besväras.

Brandsyneförvaltningen är av utomordentlig vikt, varför densamma ej får försummas. Å andra sidan tror jag den brandchef handlar klokt, som ej i kraft av sitt ämbete går fram med hårdhandskarna. Endast mot tredskande äro de behövliga. Framför allt bör brandsynenämnden första gången den fungerar, ålägga sig en viss moderation, tills erfarenhet vunnits.

Ett annat råd är följande: Tag ena året en uppgift, som ägnas alldeles särskild uppmärksamhet, t. ex. livräddningsfrågan, nästa år en annan, t. ex. förvaringen av eldfarliga oljor o. s. v. På så sätt splittras ej uppmärksamheten på för många håll, utan ett bättre resultat ernås. Eldstäder och rökgångarna skola naturligtvis observeras alla år.

Nils Grönvall.

Bil. 1 (Reseberättelse från utställningen i Dresden)

De små motorsprutornas segertåg och de halvstatliga brandförsäkringsanstalterna i Tyskland.

(Ur tidskriften Deutsche öffentlich-rechtliche Versicherung,
Berlin den 1 juni 1935.)

Forts.

farliga utveckling utgav föreningen för de halvstatliga brandförsäkringsanstalterna i Tyskland 1929 nya riktlinjer för småsprutornas kon-

struktion, vilka togo hänsyn till alla dittills gjorda erfarenheter. Vad konstruktionsdetaljerna beträffa var sakkunnigeutskottet mycket snart på det klara med att tre ting:

motorn, suganordningen och motorns kylning, icke voro så lätta problem att lösa. Vid de första försöken insattes i småsprutorna sådana motorer, som användas till motorcyklar, man återkom också till de från världskriget bekanta s. k. skyttegravsmotorerna. Dessa, i början använda, motorer hade ringa livslängd. De hava icke bestått proven och först då flera kända motorfirmor utkommo med nykonstruerade motorer, blevo de små motorsprutorna användbara brandredskap. En andra svårighet utgjorde suganordningen. Det är ju bekant, att centrifugalpumpar icke kunna självsuga, och att man för sugningen måste använda en särskild sugpump, vartill man för det mesta använder kapselpumpar. Denna sugpumps konstruktion medförde, att den vid bristfällig skötsel strejkade och utnöttes. Slutligen var motorns kylning en stötsten. I de trånga kylrummen, som ligga omkring cylindrarna är en direkt kylning, d. v. s. ett direkt tillflöde av den del av det av sugpumpen uppsugna och tillförda vattnet i motorns kylmantel, icke lämpligt, emedan det i de trånga kylrummen och genom det icke alltid rena vattnet smutsbildning och stopp kan uppstå. Man måste alltså taga sin tillflykt till en indirekt kylning, en anordning, som inte gjorde hela sprutan enklare.

De uppslag, som sakkunnigeutskottet gav sprutfabrikanterna, och det mål utskottet anvisade som en användbar lösning av småmotor-sprutornas konstruktion, föllo i fruktbar jord. På få år hava väsentliga konstruktionsförbättringar framkommit, av vilka blott några skola anföras: I stället för de först använda fyrtaktsmotorerna infördes nästan allmänt den tvåcylindriga tvåtaktsmotorn, vilken på grund av sin enklare konstruktion besitter särskilda fördelar som driftsmotor. Med införandet av denna

tvåtaktsmotor hade också kylproblemet bragts ett stort steg framåt, men alljämt var motorn ännu vattenkyld, och det var ett stort framsteg, då man — ånyo på anmaning av sakkunnigeutskottet — yrkade på att i stället för vattenkylning införa luftkylning, i likhet med som på en motorcykel, och på så sätt kom fram till den luftkylda motorn. Vidare infördes väsentliga förbättringar och nyheter i suganordningen. Kapselpumpen — utluftningspumpen — förbättrades väsentligt, ejektor och även vattenringpumpen infördes. För att med den föreskrivna maximivikten hos småsprutorna av 170 kg. uppnå högsta möjliga kapacitet framställdes aggregaten mer och mer av lättmetall. Om tidigare endast underordnade delar varit tillverkade av lättmetall blev nu lättmetall så småningom också använt till sug- och tryckkopplingarna så väl som till pumphuset. Sakkunnigeutskottets arbete inriktades även på förenklandet av småmotor-sprutornas betjäning.

Som redan ovan anförts hade småmotor-sprutornas kapacitet genom motorns och pumpens utveckling stigit från 300 till 400 min/lit och mera. Men firmorna kommo även med sprutor, som hade en kapacitet av 600 min/lit och mera, och dessa föredrogos av många köpare, för vilka en 400-litersspruta icke var tillräcklig, och vilka ville hava en effektiv spruta på minst 600 lit/min, varvid man icke tog hänsyn till, att den lilla motorsprutan blott borde vara en ersättning för handkraftsprutan, alltså ett utbyte av mänsklig kraft mot motor-kraft. Sakkunnigeutskottet hade städse varnat för denna väg, ty den högre kapaciteten uppnås endast därigenom, att man bygger in starkare motorer, som då öka vikten, eller också, om man använder den ursprungliga motorn, blir denna överansträngd och dess livslängd

förkortad. Ogärna beslöt sig därför föreningen för de halvstatliga brandförsäkringsanstalterna i Tyskland att ge efter för dessa påtryckningar, i det att den i de i juli 1933 utgivna nya riktlinjer för konstruktionen av *bärbara* motorsprutor som liten motorspruta även upptog en sådan på 600 lit/min. Att förbundets, resp. sakkunnigeutskottets, åsikt att man som liten motorspruta skulle upptaga blott en typ, vilken hade en kapacitet av 400 lit/min, även på andra och därtill tongivande håll ansågs riktig, bevisas därigenom att facknormutskottet för brandväsendet först nyligen fällt utslag om och beslutat att blott normera två storlekar, och då sprutor för den i handeln vanliga 15 hkr motorn (omkring 400 lit/min) och den likaledes vanliga 25 hkr motorn (omkring 800 lit/min). Normeringen av den sist nämnda

sprutan har grundats på luftskyddets egenart.

Såsom man av det ovan anförda ser, har på de tio åren efter skapandet av de första "Weimarriktlinjerna" ett oerhört framåtskridande försiggått i den lilla motorsprutans konstruktion, brukbarhet, byggnadssätt och effektivitet. Förbundet för de halvstatliga brandförsäkringsanstalterna i Tyskland och till detta anslutna anstalter hava den största andelen och den största förtjänsten i detta framåtskridande. De ha icke blott själva givit och understött uppslag, de hava också genom omfattande beställningar av småsprutor och deras placering hos de frivilliga brandkärarna, väckt intresset för dessa sprutor och sört för att praktiska erfarenheter samlats i riklig mängd, vilket har inverkat fruktbarande på den vidare förbättringen av konstruktion och byggnadssätt.

Bil. 2 (Reseberättelse från utställningen i Dresden)

Den sachsiska landbrandförsäkringsanstaltens åtgärder för bekämpande av brandskadorna.

av Oberregierungsrat Rätzsch, Sächsische Landes-Brandversicherungsanstalt, Dresden.

(Ur "Deutsche öffentlich-rechtliche Versicherung, nr 11. 1 juni 1935).

Den sachsiska landbrandförsäkringsanstalten har städse ansett det som en av dess huvuduppgifter, att bekämpa brandskadorna och därmed uppräda emot förlösande av ekonomiska värden.

Åtgärderna för kampen mot brandskadorna indelas vanligtvis i två grupper:

1. i sådana, som från första början böra förhindra en brands uppkomst; man kallar dem förebyggande åtgärder.

2. i sådana, vilka hava till ändamål, att förhindra en redan utbruten brand att sprida sig, dämpa och släcka den; dessa kallas brandbekämpande åtgärder.

Gränsen mellan de båda grupperna är icke skarp, ty även sådana förebyggande åtgärder för brandbekämpandet såsom ordnande med vatten för eldsläckning, brandredskap och manskap för brandbekämpandet samt brandmännens utbildning och utrustning härför, anses ofta som brandförebyggande åtgärder, och äro det också. Vad sedan åtgärderna kallas spelar ingen roll. Båda grupperna tjäna brandbekämpandet, båda äro verksamma och till sist beror det blott på det resultat de få.

Sachsiska landbrandförsäkringsanstalten har som huvuduppgift för sin understödsverksamhet satt att ställa brandredskap, släckningsvattnet, anmälnings- och alarmanläggningar i beredskap, samt brandkärnornas understödande. I jämförelse med de stora kostnader, som anstalten nedlagt härå äro övriga åtgärder ganska ringa även om de icke äro obetydliga såsom t. ex. anslag å 70,000 riksmark under vardera åren 1934 och 1935 till upplysning av befolkningen och ungdomen med hjälp av lärarförbunden, men också till understöd till kriminalpolisen för upptäckande av mordbränder. Till omläggning av veka tak till hårda, byggande av brandmurar och nedrivande av bristfälliga byggnader hava stora kostnader nedlagts. Statistik härför föreligger för tiden 1903 till 1934. För dessa ändamål har utbetalats under åren 1903—1934 (med undantag av inflationsåren 1921—1923 då de lämna missvisande siffror) — 6,236,312 riksmark. Antalet av de med veka tak täckta byggnaderna i Sachsen sjönk till följd härav från 76,567 år 1903 till 7,959 år 1934, alltså till nära 10 procent.

En brand är kort efter sitt utbrott lätt, senare svår att bekämpa, då den hastigt griper omkring sig. Anstalten har därför lagt särskild vikt därpå, att det i möjligast största antal kommuner finnes väl utrustade och utbildade brandkärer. Bortsett från yrkesbrandkärerna i storstäderna är det de frivilliga brandkärerna, som verksamt bekämpa bränderna. De äro sammanslutna i landsförbundet av sachsiska brandkärerna. Förbundet erhåller årligen från anstalten bidrag, som under tiden 1924—1934 uppgått till 105,500 riksmark. Dessutom har anstalten som sprutpremier och för utmärkt släckningsarbete under tiden 1924—1934 skänkt 304,900 riksmark.

Till understöd av under tjänst förolyckade brandmän och deras efterlevande har anstalten under samma tidsperiod utbetalt 297,350 riksmark.

En särskild sporre till förbättrandet av brandskyddsinsrättningarna utgöra de s. k. brandsläckningskassebidragen enligt § 52 i brandförsäkringslagen. Kommunerna erhålla sådana bidrag. Även industriella företag erhålla eldsläckningskassebidrag, om de underhålla egna brandkärer med nödiga släckningsredskap, med vilka minst 12 övningar årligen hållas.

Såsom eldsläckningskassebidrag har under tiden från 1924 till 1934 12,340,000 riksmark utbetalats.

För att väcka intresse för bildandet av frivilliga brandkärer giver anstalten vid dessas organisation bidrag till den första utrustningen. Då anstalten anser ett möjligast snabbt angrepp för eldens bekämpande genast efter dess utbrott såsom särskilt nödvändigt, giver anstalten bidrag till alarmanläggningar och har medverkat till en omfångsrik motorisering av brandkärerna genom att skänka medel till redskaps- och manskapsbilar, ävensom därtill, att det i möjligast stör-

sta antal kommuner skall finnas effektiva motorsprutor, i synnerhet lätt transportabla småmotorsprutor, samt för dessa behövlige slangmateriel.

Till en ändamålsenlig förvaring av den värdefulla brandredskapen giver anstalten vidare anslag till byggande av redskapshus. Alla bidragen uppgå i allmänhet till 25 % av anskaffningskostnaderna och höjas, då kommunernas behov är stort.

Samtliga bidrag utbetalas blott efter prövning av sakkunniga — sachsiska brandkårernas landsförbunds kretsrepresentanter — och evad det gäller sprutor, blott när det rör sig om en typ, som är godkänd av det tekniska utskottet.

För dessa anslag utgivas årligen 250,000 riksmark som rena bidrag och dessutom 100,000 riksmark som räntefria amorteringslån till byggande av redskapshus (och högre-servoarer).

Under åren 1924—1934 hava 3,258,000 riksmark beviljats som rena bidrag och 2,070,000 riksmark som lån, därav 1,664,000 riksmark utan ränta.

498 bil- och motorsprutor, 63 alarmanläggningar samt 55 sirener hava anskaffats och uppställts på olika platser.

Den bästa brandkår och utrustning med brandredskap blir dock till ingen nytta, om släckningsvatten saknas. Anstalten har därför sedan 1933 börjat ordna med vatten för eldsläckning i stor utsträckning och på ett sätt, som dessutom understöder riksregeringens arbetslöshetsprogram. Så lämnas bidrag till alla för eldsläckningsändamål nödvändiga upprensningar av dammar. Dessutom skänker anstalten bidrag till nyanläggningar av dammar och uppdämningar, som äro behöfliga för brandskyddet. Anslagen beviljas såsom rena penningbidrag, uppgående i allmänhet till

25 % av kommunernas självkostnader. Då kommunen är särskilt fattig, och då behovet för brandskyddet är trängande, bliva även här anslagen höjda. Också här utgår bidraget blott efter utlåtande av de sakkunniga d. v. s. de frivilliga brandkårernas landsförbunds kretsrepresentanter. Under åren 1933 till 1935 har utgivits 620,000 riksmark härför, och hittills hava 1,300 dammar upprensats eller nyordnats.

Mordbränderna utgöra fortfarande den största skadefaran i Sachsen. Anstalten lämnar därför belöningar för mordbrännarens upptäckande. I sådana belöningar har från 1924—1934 utbetalats 61,200 riksmark.

Landbrandförsäkringsanstalten är av den övertygelsen, att dessa åtgärder icke hava varit utan framgång. Den stöder sig härvid på skadeförloppet från 1925 till 1 maj 1935. På tusen riksmark av anstaltens försäkringssumma (ansvarssumma) belöpte sig brandskadorna å byggnader till:

1925	38 rikspf.
1929 stego de till	52 ”
1934 sjönko de till	27 ”

och under de första fyra månaderna av 1935 till den utomordentligt låga satsen av 20 rikspfennig.

HALLSTRÖMS Brandredskapsagentur

f. d. brandlöjtnant A. Hallströms agentur

Malmö Rikstel. 27993
Firma i brandredskap, alla slag, såsom:

Eldsläckningsapparater
Manskapstrustningar
Slang med armatur
Alarmpapparater
Rökskyddare
Brandsegel
Stegar
m. m.

♦

RIKSFÖRBUNDET.

Nyanmälda kårer.

B. Edsbro.	O. Ljungs socken.
E. Finspongs Metallverks A.-B.	P. Elektrokemiska A.-B., Bohus.
F. Landsbro.	R. Hörnebo Fastighetsägare-
förening.
Solberga.	S. Billeruds sulfitfabrik och
pappersbruk.
G. Smålands Yllefabriks A.-B.	Kyrkebyns sulfitfabrik.
Johansfors Glasbruk.	Slottsbrons sulfitfabrik.
Gemla brandelitkår.	Gruvöns bruk.
H. Berga industribrandkår.	Jössefors bruk.
L. Hjärnarp.	T. Guldsmedshytte.
Östanå Fabriks A.-B.	Östansjö.
M. Lerberget.	Garphytte bruk.
Skivarps sockerbruk.	Västra Laxsjön och Röfors.
O. Donsö.	Laxå bruks Sulfitfabrik och
Valsverk.
Knipplan.	X. Söderhamn.
Styrsö.	

FRÅN LÄNSFÖRBUNDEN.

Jönköpings läns brandkårsförbund.

Brandkonsulent: v. Brandchef *H. Rosencrantz*. Exp.: Brandstationen, Norrköping.

Ur Jönköpings Läns Brandkårsförbunds årsberättelse.

Till förbundet voro under året anslutna 45 brandkårer.

Förbundsstyrelsen har under året sammanträtt två gånger och verkställande utskottet fyra gånger.

Förbundets årsmöte hölls den 14 juli i Gränna, varvid i samband med årsmötet en instruk-

tionskurs var anordnad. I årsmötets förhandlingar och instruktionskursen deltog ett hundratal ombud från de till förbundet anslutna brandkårerna.

Som brandkonsulent inom länet har tjänstgjort v. brandchefen i Jönköping, Holger Rosencrantz. Brandkonsulenten har under året

företagit personligt besök vid samtliga de till förbundet anslutna brandkårerna, varvid förekommit övningar, instruktioner, förevisning av brandskyddsfilm, brandskyddspropaganda samt råd och anvisningar i brandskyddsfrågor.

Den vid årsmötet i Gränna diskuterade planen för brandskyddsväsendets rationella ordnande inom länet har i viss utsträckning blivit förverkligad. Sålunda hava motorsprutor redan anskaffats för brandkårerna i Smålands Burseryd och Landsbro, varjämte respektive myndigheter i Skillingaryd, Smål. Rydaholm, Horda och Ingatorp beslutat om inköp med snaraste av erforderlig brandredskap.

Brandcheferna i Smålandsstenaar, Kvillefors och Lamhult hava under året av förbundsstyrelsen tilldelats anslag för utbildning, och hava med anledning därav

bevistat en utbildningskurs vid Malmö brandkår.

Brandkårsförbundets inköpsförening har under året varit livligt verksam och i alla avseenden visat sig vara till den goda nytta för förbundet som styrelsen förväntade. Den under året uppkomna vinsten kommer att tillföras brandkårsförbundet från och med år 1936.

Som bidrag till brandkårer och enskilda försäkringstagare inom länet för anskaffning av brandredskap har Jönköpings läns brandförsäkringsbolag under året utbetalat 14,000 kronor, varjämte bolaget har till ett flertal kommuner beviljat lån mot låg ränta, för finansiering av kostnaderna i samband med uppsättning av brandkårer och anskaffning av brandsläckningsredskap.

Brandkårsförbundets ekonomiska ställning vid 1935 års slut framgår av följande räkenskaper:

VINST- OCH FÖRLUSTRÄKNING.

Inkomsteg:

Anslag från Jönköpings läns brandförsäkringsbolag	1,000:—
Anslag från Försäkringsbolaget Allmänna Brand	300:—
Årsavgifter från anslutna brandkårer	918:50
Årsavgifter från personliga medlemmar	51:50
Ränta å bankmedel	16:46
	Kronor 2,286:46

Utgifter:

Lön till brandkonsulenten	400:—
Resekostnader för brandkonsulenten	732:90
Diverse expeditionskostnader	220:—
Utbildningsanslag till tre brandchefer	179:80
Omkostnader för brandkårsmöten	150:20
Omkostnader för arbetsmaterial	76:75
Diverse tryckningskostnader	64:25
Årsavgifter till Riksförbundet	420:—
Årets överskott	42:56
	Kronor 2,286:46

FÖRBUNDETS STÄLLNING.

Tillgångar:

Innestående i bank	kronor 418:58
------------------------------	---------------

Skulder:

Reserverade medel	kronor 418:58
-----------------------------	---------------

Göteborgs och Bohus läns brandkårsförbund.

Brandkonsulenter: v. Brandchef N. Grönvall och Brandkapten C. Bergström.
Exp.: Huvudbrandstationen, Göteborg.
Telefon 29.

Ur Göteborgs och Bohus läns Brandkårsförbunds styrelseberättelse för år 1935.

Till förbundet voro vid årsskiftet 1934—1935 anslutna 27 brandkärer och 9 enskilda medlemmar, varjämte 7 brandförsäkringsinrättningar genom passivt medlemskap ekonomiskt understödde förbundets verksamhet.

Styrelsen har under året utgjorts av:
Landshövding Malte Jacobson, ordförande, Brandchef Eric Nicander, vice ordförande, Brandcheferna Henning M:son Kock, Vilh. Reichenberg, Bertil Grauers, Aron Löfgren, Ombudsman W. Thorburn och v. brandchef Nils Grönvall, sekreterare och kassör.

Styrelsesuppleanter ha varit:
Brandcheferna Knut Lycke, David Kristiansson, Eric Thorsenius och Brandkapten Curt Bergström.

Styrelsen har under året haft två sammanträden. Förbundets angelägenheter ha i övrigt handhåfts av ett arbetsutskott bestående av herrar Nicander, Grauers och Grönvall med Brandkapten Bergström som suppleant.

Förbundets årsmöte.

Förbundets årsmöte avhölls i Uddevalla den 1. juni, varvid förhandlingarna leddes av Landshövding Malte Jacobson, som övertagit ordförandeskapet. Förutom stadgeenliga val och förhandlingar förekommo följande föredrag: av Civilingenjör Uno Arild över ämnet: "Den moderna motorsprutan och dess skötsel", av Brandkapten Curt Bergström över ämnet: "Eldsläckningsreg-

ler" samt av vice Brandchef P. A. Petersson över ämnet: "Uddevalla Brandkår sedan sekelskiftet".

Efter förhandlingarnas och föredragens slut höll Uddevalla Brandkår en synnerligen lärorik uppvisning å brandstationen och därefter demonstrerades moderna motorsprutor vid hamnen samt företogs släckningsförsök med mekaniskt skum.

På brandstationen hade av firmor anordnats en instruktiv utställning av modern eldsläckningsmateriel m. m.

Förbundets verksamhet vilar i största utsträckning på brandkonsulenternas arbete. Enligt deras till styrelsen överlämnade redogörelse framgår, att de gjort sammanlagt 32 övnings- och instruktionsbesök hos kårerna. Vid samtliga dessa ha praktisk övning eller instruktionsföredrag förekommit, i många fall bådadera.

För att propagera för ökad anslutning till förbundet ha konsulenterna besökt 5 organiserade men ej anslutna kärer och i två av dessa fall ha vederbörande kår jämväl övats.

I avsikt att intressera representativa personer för organiserandet av brandkår i samhälle, där brandförsvaret ej finnes, ha konsulenterna besökt två samhällen. För båda dessa samhällen har genom konsulenterna överlämnats förslag till organisation, kostnadsutredning m. m.

I stor utsträckning ha konsulenternas sakkunskap tagits i an-

språk av kårerna vid nyinköp av materiel, i förebyggande brandskyddsfrågor m. m.

Konsulenterna ha under året även särskilt observerat frågan om ömsesidig eldsläckningshjälp mellan närbelägna samhällen. Denna fråga har tidigare beträffande samhällena Grebbestad-Fjällbacka - Sannäs-Havstensund erhållit en god lösning. Under året har frågan med konsulents medverkan ordnats mellan samhällena Hasselösund-Smögen-Gravne - Fisketången-Hovenäset. I ytterligare två fall har vissa för-

arbeten för denna betydelsefulla frågas lösande gjorts, nämligen beträffande samhällena Bovallstrand - Hunnebostrand-Ulebergshamn (nu ordnat) samt beträffande Orust-samhällena.

Brandkårer.

Flera brandkårer ha under året moderniserat och utökat sin utrustning.

Konsulenterna kunna i sin berättelse konstatera, att kårerna sedan närmast föregående verksamhetsår såväl beträffande organisation och utrustning som utbildning gjort betydande framsteg.

FÖRBUNDETS EKONOMI.

Inkomster.

Kassabehållning från 1934	882: 84
Räntor	6: 13
Medlemsavgifter från brandstodsinsrättningar	750: —
Medlemsavgifter från brandkårer	255: —
Medlemsavgifter från enskilda	24: —
	Kronor 1,917: 97

Utgifter.

Konsulenternas resekostnader	831: 50
Expeditionskostnader m. m.	102: 05
Riksförbundet	90: —
Kassabehållning till 1936	894: 42
	Kronor 1,917: 97

Dalarnes brandkårsförbund.

T. f. Brandkonsulent: Brandchef J. And. Carlson. Exp.: Turisthemmet, Leksand. Tel. 129.

Ur berättelse angående Dalarnes brandkårsförbunds verksamhet 1935.

Förbundets styrelse utgjordes 1935 av Landshövding Bernhard Eriksson, ordf., Häradskrivare Sven Gottliebsson, v. ordf. t. f. Brandkonsulenten J. And. Carlson, sekreterare och skattmästare, Direktör Per Marits, Leksand, Di-

rektör Ingel Hellberg, Falun, Brandchefen Carl Olsson, Grycksbo, och Brandchefen Erik Ohlsén, Orsa.

Suppleanter: Landsfiskal W. Lambert, Hedemora, Direktör C.

G. Rapp, Ludvika och Ingenjör Dick Bergkvist, Grängesberg.

Revisorer: Bankkamrer M. J. Norlin och Landsfiskal Waldemar Jansson med Fanjunkare And. Elg och Stationsinspektör Karl Lundahl som ersättare.

Hedersledamöter: Direktören m. m. O. Herdin och Telegrafbyggmästaren C. G. Norell.

Styrelseledamoten, Brandkonsulenten Carl Landström har under året avlidit. Med honom bortgick initiativtagaren till bildandet av Dalarnes Brandkårsförbund, vars konsulent Landström var tills sjukdom nedbröt hans krafter.

Landströms gärning på brandskyddets område är för väl känt för att här vidare behöva relateras. Styrelsen uttalar endast sin stora tacksamhet för det verk han på detta område utfört.

Under året ha 5 nya brandkärer anslutit sig till förbundet och Riksförbundet. Naglarby och Venjan ha utgått, och var sålunda brandkärernas antal vid årets slut 80.

Årsavgiften för brandkår utgör 5 kronor.

Styrelsen har under året hållit 6 sammanträden, därav 2 inom arbetsutskottet.

Förbundets årsmöte hölls i Leksand den 11 juni. Förhandlingarna leddes av förbundets ordförande, Landshövding Bernhard Eriksson.

Vid årsmötet voro 36 brandkärer representerade med tillsammans 100 deltagare. Dessutom hade årsmötet nöjet se förbundets hedersledamot, Telegrafbyggmästaren C. G. Norell, Sekreteraren i Svenska Brandkärernas Riksförbund, Kapten Erik Gillner, Kapten Torsten Mohlin vid Stockholms brandkår samt ledamöter av Brandstyrelsen och Municipalnämnden i Leksand.

Efter förhandlingarnas slut förrättade ordföranden utdelning av Riksförbundets förtjänstmedaljer, i silver till ordf. i Malungs brandstyrelse, förre Brandchefen G. A. Eriksson, Brandchefen Carl Olsson, Grycksbo, v. Brandchefen K. Mouseng, Avesta, samt i brons till Brandmästare C. Vaker, Brandmaskinisten H. Blomkvist, Brandmannen A. Rundgren, samtliga från Avesta. Till Brandmästaren C. Vaker överlämnades även Städernas Allmänna Brandstodsbolags medalj i silver.

Härefter höll Kapten Gillner föredrag om "Brandsyn på landet" varefter Telegrafbyggmästare Norell talade om "Olika sorters brandalarm".

Mötessdeltagarna fingo tillfälle att bese utställd brandredskap samt äse prov med motorsprutor och olika sorters munstycken. Leksands brandkår gav härefter en uppvisning i eldsläckning, vilken tilldrog sig allmänt intresse.

Kl. 20 samlades mötessdeltagarna i Turisthemmets storstuga för gemensam supé.

Den tidigare beslutade instruktionskursen i brandtjänst hölls i Leksand under tiden 12—15 juni. Att intresset för kursen ifråga var livligt bevisas bäst därigenom att ej mindre än 76 brandmän deltog. Av dessa fullföljde 52 programmet i sin helhet och erhöilo därför vid kursens avslutning förbundets diplom. Antalet deltagare är det största, som bevisat någon tidigare anordnad kurs i brandtjänst. Kursledare: t. f. brandkonsulenten.

Under året ha av sekreteraren expedierats 347 skrivelser.

I Husby, Grangärde, Särna, Solerön, Al, Mora, Sundborn, By och Vikarbyn ha anskaffats brandredskap, motorsprutor, brandbilar och brandstationer för en kostnad av 133,000 kronor.

REVISIONSBERÄTTELSE.

Inkomster:

Behållning från föregående år	2,415: 44
Anslag från Dalarnes Nya Brandstodsbolag	3,100: —
Anslag från Kopparbergs Läns Brandstodsbolag	1,550: —
Anslag från Riksförbundet	250: —
Anslag från Bjursås Brandstodsbolag	50: —
Anslag från Gagnef och Mockfjärds Brandstodsbolag....	75: —
Årsavgifter från 80 brandkårer	400: —
Räntor å bankräkningar	57: 64
	Kronor 7,898: 08

Utgifter:

Löner, arvoden och reseersättningar	3,291: 35
Skrivmaterial och trycksaker	101: 65
Porto och telefonavgifter	66: 45
Omkostnader för Brandkårkursen	2,387: 50
Diverse Konto	71: —
	Kronor 5,917: 95

Behållning vid årets slut:

Innestående i Svenska Handelsbanken	1,708: 02
Innestående i Leksands Sparbank	272: 11
	Kronor 1,980: 13

Älvsborgs läns brandkårsförbund.

Brandkonsulenter: Överstelöjtnant *R. Stridbeck*, Exp.: Sven Eriksonplatsen 1, Borås
Tel. 1576.

Brandchef *C. Hallin*. Exp.: Storg. 43, Trollhättan. Tel. 321.

Ur redogörelse över Älvsborgs läns brandkårsförbunds verksamhet under år 1935.

Verksamheten i allmänhet.

Brandkårsförbundet kan för detta sitt sextonde verksamhetsår anteckna en framåtgående utveckling och dessutom glädja sig åt ett, tillsynes, ökat intresse för förbundets strävanden, att åstadkomma tillgång på dugliga släckningskårer i tillräckligt antal ute i länets samhällen och kommuner.

Såsom isynnerhet bidragande till arbetsresultatet böra tvenne hjälpande faktorer anföras nämligen dels Länsstyrelsens direkta

ingripande och dels Älvsborgs läns Brandstodsbolags beslut om verkamt stöd för förbundsarbetets bedrivande.

Länsstyrelsen infortrade i början av året yttranden från vissa kommuner angående vilka åtgärder, som redan vidtagits och som man avsåg att vidtaga för eldsläckningsväsendet inom kommunerna. Indirekt blev detta ett påpekande för kommunerna att ägna omtanke åt brandförsvaret såsom en viktig kommunal angelägenhet. De inkomna svaren gävo

emellertid vid handen, att vidare utredningar erfordrades, varför ärendena överlämnades till brandkonsulent Stridbeck för yttrande. Under 1935 påbörjades på grund härav undersökningar på orterna under samtidig överläggning med kommunernas styrande personer ävensom med ombud för där varande lokala brandstodsbolag. Därunder ådagalades, att mångestädets inom länet förefinnes ett stort behov av eldsläckningsväsendets ordnande. Och den hjälp med utredning och förslag, som Brandkärsförbundet sedan kostnadsfritt härutinnan bistod kommunerna med, blev därför väl uppskattad. Redan under året kunde såsom resultat antecknas, att några kommuner erhållit goda brandkärsorganisationer.

Elfsborgs läns Brandstodsbolag har genom beslutet att bevilja sitt anslag under fem år framåt berett förbundets arbete den stadga, som är så välbehövlig för arbetets förutseende planläggande och samtidigt höjde bolaget sitt anslag till 2,000 kr. per år. För denna goda hjälp fram bäres Brandkärsförbundets stora tack-samhet.

Även bör framhållas, att Brandkärsförbundet erhållit en ny anslagsgivare i Västgöta-Dals Köpmäns Brandförsäkringsbolag, Upphärad, som för 1935 anslag 100 kr. till förbundets verksamhet.

Till länets övriga lokala brandstodsbolag — 47 härads-, socken- och pastoratsbolag — har Brandkärsförbundet under senaste åren riktat upprepade anmaningar till samarbete för åstadkommande av brandkärer med motorsprutor inom bolagens resp. försäkringsverksamhetsområden. Endast ett fåtal bolag hava dock hörsammat kallelsen till sammanträdena. För att då kunna framlägga ändamålet med samarbetet för bolagens styrande har uppdragits åt brand-

konsulenterna att besöka bolagen och överläggningar hava sålunda börjat komma till stånd. En del av bolagen hava emellertid insett, vilken stor betydelse brandkärerna hava för att minska deras brandskador och medverkat ekonomiskt för nya brandkärsorganisationers tillkomst eller för utvecklingen av redan befintliga kärer. Som sådana brandstodsbolag kunna framhållas: Västra Redvägs härads, Tranemo pastorats, Svenljunga pastorats, Toarps sockens, Bollebygds härads, Sandhults sockens, Vättle härads, Bolstads pastorats, Vedbo härads, Sätila pastorats och Brålanda sockens brandstodsbolag.

Den viktiga medverkan, som åligger Brandkärsförbundet med avseende på brandkärernas utbildning till dugliga släckningskärer har fortgått dels genom instruktionskurs i samband med årsmötet och dels genom brandkonsulenternas besök hemma hos brandkärerna, varvid utförts såväl detalj- som tillämpningsövningar, de senare vanligen förlagda till mera sannolika eldsvådeplatser. Därunder har även undervisats om grundregler och förfaringssätt vid eldsläckning. Av förbundets 66 brandkärer hava sålunda ej mindre än 54 st. erhållit konsulenternas medverkan för utbildning.

Landstingets samtliga 30 inrättningar hava även besökts av brandkonsulenterna, som därvid fullgjort landstingets uppdrag d. v. s. besiktigt brandredskapen, övat personalen i livräddning och brandredskapens användandesamt gjort förslag om behövliga förebyggande brandskyddsåtgärder. Särskilda rapporter härom hava tillställts både landstingets förvaltningsutskott och resp. inrättnings styrelser.

Föreläsningar, belysta med sci-optikonbilder har hållits för ele-

verna i södra länsdelens folkhögskolor under förhoppningar, att eleverna, när de komma till sina hemorter skola verka för brandförsvaret.

Medlemsanslutningen 1935.

Under året hava de till förbundet anslutna brandkårerna ökat från 61 till 66 st. Nyttillkomna äro

i södra länsdelen: brandkårerna i Fristad, Hindås, Rävlanda, Tranemo samt Brunn och Vist; i norra länsdelen: Nyddqvist & Holms fabriksbrandkår.

Avgått under året har Stigens brandkår, som upplösts.

Landstingets inrättningar uppgå fortfarande till 30 st.

Brandkårsförbundets räkenskaper under 1935.

Inkomster:

Dessa framgå av följande uppställning i angiven revisionsberättelse.	
Behållning från 1934	1,412:39
Försäld litteratur	19:90
Anslag från Landstinget	600:—
Anslag från Elfsborgs läns Brandstodsbolag	2,000:—
Anslag från Västgöta-Dals Köpmäns Brandförsäkringsbol.	100:—
Medlemsavgifter från 66 brandkårer	685:20
Medlemsavgifter från 5 enskilda	51:20
Riksförbundet för porton	16:50
Bankränta 1935	53:96
	Summa inkomster kr. 4,939:15

Utgifter:

Expeditionskostnader och litteratur	242:65
Avgifter till Riksförbundet för prenumeration	73:—
Scioptikonbilder och fotos	115:15
Konsulentkostnader i norra länsdelen	801:10
Konsulentkostnader i södra länsdelen	1,347:76
Instruktionskursen i Vänersborg	358:90
Sekreterarearvode	50:—
Kassaförvaltarearvode	300:—
	Summa utgifter kr. 3,288:56

Behållning till 1936, inestående i bank	1,650:59
	Kronor 4,939:15

Älvsborgs läns Brandkårsförbunds stipendiefond.

Inkomster:

Behållning från 1934	102:04
Bankränta 1935	2:55
	Summa inkomster kr. 104:59

Utgifter:

Behållning till 1936, inestående i bank	104:59
---	--------

Förbundsmötet.

Detta avhölls den 6 juli i Vänersborg. Representerade voro 21 brandkårer. Av beslutet anföras följande.

Ansvarsfrihet beviljades styrelsen och kassaförvaltaren för 1934 års förvaltning.

Styrelsen utgöres av: Ordförande Landshövding A. von Sneidern,

vice ordförande överstelöjtnant R. Stridbeck samt Brandchefen C. Hallin, Trollhättan, Godsägare S. Dicander, Uplo; Ingenjör M. Wenander, Dalsjöfors, Brandchefen S. Mångberg, Vänersborg, f. d. Riksdagsman C. Lorentzon, Ledet, Disponent C. Brusewitz o. Brandchefen H. Nelson, Kinna.

Styrelsesuppleanter: Kapten R. Kindgren, Viskafors, vice Brandchefen H. Peterson, Brålanda, Brandchefen Hj. Janson, Åmål, och nämndeman N. Andreason, Skene, Brandchefen E. Stenberg, Lerum och Direktör R. Claeson, Uddebo.

Medlemsavgifterna för 1936 bestämdes till samma som förut, d. v. s. till: för brandkår 20 kr., var-av 10 kr. till Brandkärsförbundet och 10 kr. till Riksförbundet samt för enskilda medlemmar till 10 kr. Avgifterna inkasseras genom Brandkärsförbundet.

Förbundsmötets offentliga del.

Ordföranden i Vänersborgs stads brandstyrelse, Rådman J. Wallin hälsade brandkärsförbundet välkommet till Vänersborg.

Brandkärsförbundets Ordförande uttalade Brandkärsförbundets tack för välkomsthälsningen och bad få välkomna de närvarande inbjudna av länsstyrelsen, Vänersborgs stads myndigheter och pressen samt förbundets egna medlemmar. Efter en redogörande översikt över brandkärsförbundets verksamhet och utveckling under senare år, vände sig ordföranden till representanterna för de lokala brandstodsbolagen och framhöll den betydelse samarbete mellan Brandkärsförbundet och bolagen har för minskandet av bolagens brandskadeersättningar. Ett särskilt tack riktades till Elfsborgs läns Brandstodsbolag för dess nu beslutade anslag till förbundets verksamhet, varefter ordföranden förklarade mötets offentliga del öppnad.

Före dagordningens början utdelade Landshövdingen de utmärkelser, som Stådernas Allmänna Brandstodsbolag tilldelat Vänersborgs brandkår med anledning av brandkårens 25-årsjubileum, nämligen medaljen i guld till förre brandchefen, numera brandstyrelsens ordförande Rådman J. Wallin samt medaljer i silver till Brandkorpralerna J. Gustafsson, J. A. Ström och T. Dahlöf samt Brandsoldaten Axel Olsson.

Brandkärsfilmen förevisades härefter.

6. Instruktionskursen (den 6. och 7. juli).

Denna instruktionskurs, som var den tolfte av förbundet anordnade, påbörjades omedelbart efter förbundsmötet och fortsatte följande dag under ledning av överstelöjtnant Stridbeck med biträde av befäl och personal vid Vänersborgs, Sjuntorps och Trollhättans brandkårer.

I kursen deltog 99 deltagare från 21 olika brandkårer.

Ur programmet må anföras följande.

Den 6. juli.

Föredrag: "Åtgärder för minskandet av brandskadorna i länet" av överstelöjtn. Stridbeck: "Några nya synpunkter för eldsläckningstjänsten" av Vice brandchefen N. Grönvall samt "Historik över brandväsendet i Vänersborg" av Brandchefen S. Mångberg.

Praktiska övningar med rökmasker, ledare Direktör S. Queckfeldt.

Uppvisning av motorsprutor med användande av 500 m. lång slangledning, varvid vissa jämförande prov gjordes.

Uppvisning av utställda föremål bl. a.: Mohlinska munstycket, handskumspruta från Stockholms Skumsläcknings A.-B., brandsegel från Jonsereds Fabriker m. m.

Studier å Vänersborgs brandstation.

Den 7. juli.

Tillämpningsövningar av Vänersborgs brandkår — vindseldsvåda — med undervisande moment i livräddning, släckningsangrepp, stegars användande, motorsprutas körning m. m.

Studiefärd företogs härefter först till brandkåren i Sjuntorp, där den utmärkta brandstationen och den talrika redskapen besågs, varefter utfördes en undervisande tillämpningsövning. Deltagarna bereddes även det sällsynta tillfället att få se en sprinklersanläggning demonstrerad och bringad i verksamhet.

Färden fortsattes sedan till Trollhättan, där Brandchefen Hallin visade brandkårsutryckning och tillämpningsövning i tätt bebyggt magasinskvarter.

Brandkårsförbundets övriga förhållanden under 1935.

Verkställande Utskottet, som består av Överstelöjtnant R. Stridbeck, Ingenjör M. Wenander och Brandchefen H. Nelson, har under året behandlat en hel del ärenden rörande såväl förbundets utveckling och ekonomi som brandkårens angelägenheter.

Brandkonsulenternas verksamhet under 1935.

Brandkonsulenten P. Lundgren, som tjänstgjort som konsulent från den 15. juli 1933 avgick som brandkonsulent den 1. januari 1935, då han tillträdde befattningen som brandchef i Borås. För det verksamma och gagnande arbete, brandkonsulent Lundgren ägnat vårt Brandkårsförbund frambares härmed förbundets tacksamhet.

Till brandkonsulent i södra länsdelen från den 1. januari 1935 utsågs Överstelöjtnant R. Stridbeck.

Som brandkonsulent i norra länsdelen har brandchefen i Trollhättan, Ingenjör C. Hallin tjänstgjort även under 1935.

I södra länsdelen har konsulenten besökt samtliga 38 brandkårer och lärvid bl. a. medverkat vid övningar hos 31 kårer. Förberedande organisationsarbete har utförts på 15 platser. Landstingets samtliga inrättningar inom södra länsdelen hava besökts och övningar därvid hållit. Föreläsningar hava hållits vid folkskolorna i södra länsdelen. Dessutom har föreberedande organisationsarbete utförts i norra länsdelen på 3 platser.

Inom norra länsdelen har konsulenten besökt samtliga 28 brandkårer och därvid bl. a. medverkat vid övningar hos 23 kårer. Förberedande organisationsarbete har utförts på 12 platser. Landstingets samtliga inrättningar hava besökts.

Båda konsulenterna hava på Riksförbundets bekostnad bevisat Riksförbundets konsulentmöte och årsmötet i Växjö.

Brandkärernas förhållanden.

Angående brandkärernas nyan-skaffning av redskap medelas följande:

Motorsprutor hava anskaffats av brandkärerna i: Tranemo, Fristad, Hindås, Rävlanda, Svenljunga, Lerum, Dalsjöfors, Alingsås, Sjuntorp och Bralanda.

Ytterligare 1 brandbil har anskaffats av Sjuntorps brandkår.

Nya brandstationer och spruthus hava uppförts i: Ulricehamn, Bengtsfors och Stora Mellby, varjämte brandstationen i Sjuntorp utvidgats.

Mekanisk steg har tillkommit för Trollhättans brandkår.

Slangförrådet har ökat vid många brandkårer.

Rökmasker hava anskaffats vid flera brandkårer.

Branddammur hava anlagts i Tranemo, Hindås och Äspered.

Eldsvådornas antal i länet under 1935 synes hava uppgått till omkring 150 st.

Ersättning för lämnad släckningshjälp har erhållits av brandkårenna i: Stora Mellby med 395 kr., Färgelanda med 544 kr. och Lerum med 444:51 kr.

Riksförbundets medaljer hava under året tilldelats, medaljen i guld till överstelöjtnant Stridbeck, medaljen i silver till vice Brandmästaren O. Söderberg, Alingsås, samt medaljen i brons till brandman F. Andersson, Alingsås.

Notiser.

Vice brandchefen J. Persson i Visby 60 år.

V. Brandchefen i Visby J. Persson blev på sin 60-årsdag den 13 maj föremål för omfattande hyllningar. Jubilaren uppvaktades på morgonen av en deputation från brandkåren med brandchefen i spetsen, varvid en Kostavas med nejlikor överlämnades. Under dagens lopp fick jubilaren mottaga ett stort antal presenter och blommor och telegram. På kvällen voro brandmännen efter en brandövning inbjudna till ett samkväm, där hyllningarna för jubilaren fortsatte.

P. innehar S. A. B:s silvermedalj.

Katalog över arbetarskyddsmateriel.

Birger Carlson & Co. Aktieförlag har till Riksförbundets exp. översänt en katalog över arbetarskyddsmateriel. Katalogen, som är mycket utförlig, kan gratis erhållas från firman. Det som i denna katalog särskilt intresserar en brandman är Degea gasmaskutrustningar. Man erhåller icke endast en noggrann beskrivning på Degeamasken utan också en synnerligen utförlig bruksanvisning för densamma. Katalogen innehåller dessutom beskrivning på Degea-Audoss-syrgasapparater, friskluftsmasker, rökskyddshjäl-

mar, skyddsglasögon, filter- och koloxidmasker, sandblästerhjälm, inhalations- och återupplivningsapparater, skyddskläder m. m.

I firmans utställningslokal, **Malmkillnadsgatan 33, Stockholm** demonstreras den i katalogen upptagna materielen.

Landskrona stads brandväsende 1935.

Brandkåren har under året varit alarmerad 28 ggr. för eldsvåda eller tillbud samt av andra orsaker 9 ggr. Brandskåpens antal utgjorde vid årets slut 31 st., därunder 5 st. privata. Antalet brandposter har ökats med 5 st. och utgör nu 208 st. Under året har inköpts bl. a. 1 st. Drägersyrgasapparat. Ambulansbilarna hava utfört 580 transporter motsvarande en vägsträcka på 10,698 km.

Årsmöten.

Riksförbundets årsmöte äger rum i Söderhamn den 29 och 30 augusti. Firmor, som önska utställa brandmateriel, torde därom göra anmälan till v. brandchef J. R. Panniér senast den 15 aug.

Stockholms läns Brandkårsförbunds årsmöte äger rum i Norrtälje den 20 juni.

Skånska Brandkårsförbundets årsmöte äger rum i Höganäs den 18 juli. Firmor, som vid nämnda tillfälle önska utställa och demonstrera eldsläckningsmateriel, torde vända sig till förbundets konsulent, kapten Nils Österberg, Pålsgötgatan 3, Helsingborg. Tel. 7013.

Älvsborgs läns Brandkårsförbunds årsmöte jämte instruktionskurs äger rum i Bengtsfors den 15 och 16 augusti.

Dalarnas Brandkårsförbunds årsmöte äger rum i Rättvik den 4 juli.

Med detta nummer medföljer en gummerad remsa: Ändring i Meddelande nr 17/1935.